

4. Σε περίπτωση ακυρώσεως από τον κοινοτικό δικαστή πράξεως κοινοτικού οργάνου, σε αυτό το τελευταίο απόκειται, δυνάμει του άρθρου 176 της Συνθήκης, να λάβει τα κατάλληλα μέτρα που επάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως. Όταν ακυρωθεί απόφαση εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού για έλλειψη αιτιολογίας και πλημμέλειες της διαδικασίας, η εκτέλεση της αποφάσεως επάγεται την επανόρθωση της καταστάσεως όπως ήταν πριν από την επέλευση των περιστάσεων που αποδοκίμασε ο δικαστής. Όταν όμως η διοίκηση τελεί, για λόγους ανεξάρτητους της θελήσεώς της, σε αδυναμία ανασυστάσεως της εξεταστικής επιτροπής με την αρχική της σύνθεση, μπορεί, για τη διασφάλιση και μόνο της συνέχειας της δημοσίας κοινοτικής υπηρεσίας, να προβεί στην αντικατάσταση ορισμένων μελών, διατηρώντας πάντως την κατάσταση όσο το δυνατόν εγγύτερα προς την αρχική.
5. Οι εκτιμήσεις στις οποίες προβαίνει η εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού όταν αξιολογεί τις ικανότητες των υποψηφίων δεν υπόκεινται στον έλεγχο του κοινοτικού δικαστή, παρά μόνο σε περίπτωση προδήλου παραβάσεως των κανόνων που διέπουν τις εργασίες της εξεταστικής επιτροπής.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 15ης Ιουλίου 1993 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-17/90,

Erminia Camara Alloisio κ.λπ.,

T-28/91,

Erminia Camara Alloisio κ.λπ.,

και T-17/92,

Heidrun Blieschies κ.λπ.,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

υπάλληλοι της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενοι από τους Marcel Slusny και Olivier-Marie Slusny, δικηγόρους Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Ernest Arendt, 8-10, rue Mathias Hardt,

προσφεύγοντες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Sean van Raepenbusch και την Ana Maria Alves Vieira, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Nicola Annicchino, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο, πρώτον, την ακύρωση των αποφάσεων της Επιτροπής της 26ης Ιουνίου 1989 περί επαναλήψεως της διαδικασίας του διαγωνισμού COM/B/2/82, δεύτερον, την ακύρωση της απόφασεως της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού που απέκλεισε τους προσφεύγοντες από τις εξετάσεις του εν λόγω διαγωνισμού και, τρίτον, την επιδίκαση αποζημιώσεως εις βάρος της Επιτροπής,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Biancarelli, Πρόεδρο, B. Vesterdorf και R. García-Valdecasas, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 18ης Μαΐου 1993,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Οι προσφεύγοντες μετέχουν σε ομάδα υπαλλήλων της Επιτροπής οι οποίοι, τον Δεκέμβριο του 1984, άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου ζητώντας την ακύρωση των αποφάσεων της εξεταστικής επιτροπής του εσωτερικού διαγωνισμού COM/B/2/82 που τους απέκλεισε από τις εξετάσεις του διαγωνισμού αυτού. Ο διαγωνισμός αυτός διοργανώθηκε για την κατάρτιση εφεδρικού πλυνακα μελλοντικών προσλήψεων αναπληρωτών βοηθών διοικήσεως, αναπληρωτών βοηθών γραμματείας και αναπληρωτών τεχνικών βοηθών διοικήσεως, η σταδιοδρομία των οποίων υπήγετο στους βαθμούς 5 και 4 της κατηγορίας Β.
- 2 Με δύο αποφάσεις της 11ης Μαρτίου 1986, 293/84, Sorani κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1986, σ. 967) και 294/84, Adams κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1986, σ. 977), το Δικαστήριο ακύρωσε τις εν λόγω αποφάσεις επειδή δεν είχε δοθεί στους προσφεύγοντες η δυνατότητα να λάβουν θέση επί των γνωμών που είχαν διατυπώσει ως προς αυτούς ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής οι ιεραρχικά προϊστάμενοί τους. Μετά τις αποφάσεις αυτές του Δικαστηρίου, η εξεταστική επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερομένους υποψηφίους κατά μήνα Ιούνιο 1986, για να μπορέσουν να απαντήσουν στις ίδιες ερωτήσεις που είχαν τεθεί προηγουμένως στους ιεραρχικά προϊσταμένους τους. Με έγγραφα της 11ης Ιουλίου 1986, οι υποψήφιοι πληροφορήθηκαν ότι επιβεβαιώθηκαν οι αποφάσεις περί αποκλεισμού τους από τις εξετάσεις.
- 3 Κατόπιν ενστάσεων που υπέβαλαν ορισμένοι υποψήφιοι κατά των αποφάσεων της 11ης Ιουλίου 1986, η εξεταστική επιτροπή τους κάλεσε για δεύτερη φορά για να τους δώσει τη δυνατότητα να λάβουν θέση επί των απαντήσεων που έδωσαν οι ιεραρχικά προϊστάμενοί τους στις ερωτήσεις που τους είχε υποβάλει η εξεταστική επιτροπή. Με έγγραφα της 12ης Φεβρουαρίου 1987, οι ενδιαφερόμενοι υπάλληλοι πληροφορήθηκαν ότι η εξεταστική επιτροπή έκρινε ότι δεν υπήρχε λόγος να αναθεωρήσει την απόφαση που είχε λάβει γι' αυτούς και η οποία τους είχε ανακοινωθεί στις 11 Ιουλίου 1986. Υπό τις περιστάσεις αυτές, οι ενδιαφερόμενοι άσκησαν νέες προσφυγές.
- 4 Με απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 1989, 100/87, 146/87 και 153/87, Basch κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1989, σ. 447), το Δικαστήριο ακύρωσε, για ανεπάρκεια αιτιολογίας και για πλημμέλεια της διαδικασίας που ακολούθησε η εξεταστική επιτροπή, τις αποφάσεις της επιτροπής αυτής που απέκλεισε τους προσφεύγοντες από τις εξετάσεις.

- 5 Σε εκτέλεση της αποφάσεως αυτής, ο Διευθυντής Προσωπικού της Επιτροπής αποφάσισε να καλέσει την εξεταστική επιτροπή να επαναλάβει τις εργασίες της από του σημείου που είχε κρίνει το Δικαστήριο ότι ήταν πλημμελείς.
- 6 Με υπηρεσιακό σημείωμα της 26ης Ιουνίου 1989, ενημέρωσε σχετικά τους προσφεύγοντες. Το σημείωμα αυτό έχει ως εξής:

«*Θέμα:* Επανάληψη της διαδικασίας του διαγωνισμού COM/B/2/82 σε εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 28ης Φεβρουαρίου 1989 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 100/87, 146/87 και 153/87 και υπέρ των προσφευγόντων που δικαιώθηκαν.

Προκειμένου να συμμορφωθεί προς την απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Φεβρουαρίου 1989, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή αποφάσισε να επαναλάβει τις εργασίες της εξεταστικής επιτροπής του εσωτερικού διαγωνισμού μεταπηδήσεως από την κατηγορία C στην κατηγορία B για τον οποίο είχατε υποβάλει υποψηφιότητα, από το σημείο που το Δικαστήριο έκρινε πλημμελή τη διαδικασία που εφήρμοσε η εξεταστική επιτροπή ως προς εσάς.

Προς τον σκοπό αυτό η εξεταστική επιτροπή θα επανασυσταθεί τάχιστα με την αρχική της σύνθεση, πλην αν συντρέχει κώλυμα, και θα επαναλάβει τις εργασίες της συμμορφούμενη προς την απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 1989.

Οι υποψήφιοι των οποίων θα επιτραπεί η συμμετοχή στις εξετάσεις θα ειδοποιηθούν με τη συνήθη διοικητική οδό για την ημερομηνία διεξαγωγής των εξετάσεων.

Οι εξετάσεις αυτές, όπως ορίζεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού COM/B/2/82 στο σημείο III, παράγραφος 1, θα ακολουθήσουν τη διαδικασία εγκρίσεως συμμετοχής που θα συνίσταται:

- α) στην επανεξέταση των φακέλων των υποψηφίων, όπως είχαν κατά τον χρόνο ενάρξεως του διαγωνισμού.

β) σε συνομιλία με τους υποψηφίους για να εκτιμηθεί η καταλληλότητα των γνώσεών τους και της πείρας που είχαν πριν από τις 25 Οκτωβρίου 1982 για την άσκηση καθηκόντων επιπέδου της κατηγορίας Β·

γ) σε συνομιλία με τους τότε ιεραρχικά προϊσταμένους τους κατά το μέτρο που η συνομιλία αυτή θα θεωρηθεί αναγκαία από την εξεταστική επιτροπή προκειμένου να κριθούν οι ικανότητές τους για την άσκηση καθηκόντων της κατηγορίας Β. Διευκρινίζεται ότι οι υποψήφιοι θα έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν από την εξεταστική επιτροπή να συμπληρώσει τις πληροφορίες της συμβουλευόμενης υπαλλήλους οι οποίοι τους είχαν, πριν από τις 25 Οκτωβρίου 1982, υπό τις διαταγές τους ή στο δυναμικό τους.

(...)

7 Στις 7 Σεπτεμβρίου 1989 έγινε σύσκεψη μεταξύ αφενός μεν των εκπροσώπων των διαφόρων υπαλληλικών συνδικάτων στα οποία μετείχαν οι υποψήφιοι του διαγωνισμού COM/B/2/82 τους οποίους αφορούσε η προαναφερθείσα απόφαση Basch κ.λπ. κατά Επιτροπής, αφετέρου δε της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον Διευθυντή Προσωπικού της.

8 Μετά τη σύσκεψη αυτή, ο Διευθυντής Προσωπικού απηύθυνε υπηρεσιακό σημείωμα της 8ης Σεπτεμβρίου 1989 στους συνδικαλιστικούς εκπροσώπους. Το σημείωμα αυτό έχει ως εξής:

«Η εν λόγω σύσκεψη μας επέτρεψε να επισκοπήσουμε από κοινού τη διαδικασία που θα εφαρμοσθεί για τους υποψηφίους του COM/B/2/82 τους οποίους αφορά η απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Φεβρουαρίου 1989 (προσφεύγοντες).

Η απόφαση αυτή επαναφέρει τους υποψηφίους αυτούς στο σημείο της διαδικασίας όπου το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι συνέβη η πλημμέλεια (έλλειψη αιτιολογίας στις αποφάσεις περί αποκλεισμού των υποψηφίων από τις εξετάσεις).

Υπό τις περιστάσεις αυτές — ειδοποιήθηκαν δε προσωπικά οι 28 υποψήφιοι καθώς και τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής —, η εξεταστική επιτροπή θα

αποφασίζει τη συμμετοχή ή μη των υποψηφίων στον διαγωνισμό μετά από τις συνομιλίες που θα διεξαγάγει με τους αντίστοιχους ιεραρχικά ανωτέρους τους. Εξάλλου, οι υποψήφιοι θα έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν από την εξεταστική επιτροπή να ακροασθεί άλλους ιεραρχικά ανωτέρους τους οποίους θα υποδείξουν. Στη συνέχεια η εξεταστική επιτροπή θα ακροασθεί τους ίδιους τους υποψηφίους σε συνέντευξη επί της οποίας θα μπορέσει επίσης να στηρίξει την κρίση της.

Θα αναδημιουργηθούν οι προϋποθέσεις του διαγωνισμού υπό τις οποίες τελούσαν τότε οι υποψήφιοι (παραδείγματος χάρη επαγγελματική εκπαίδευση). Θα ανασυσταθεί η εξεταστική επιτροπή με την προηγούμενη κατά το δυνατόν σύνθεσή της, πράγμα που συμφωνεί απόλυτα με την πρακτική καθώς και με τη σχετική νομολογία.

Όσον αφορά την περίοδο αναφοράς που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για τους υποψηφίους κατά την εξέταση της εγκρίσεως συμμετοχής τους, θα είναι η περίοδος που λήγει στις 25 Φεβρουαρίου 1982 ή, αν κριθεί δίκαιο, η ημερομηνία κατά την οποία κρίθηκαν οι υπηρεσίες των λοιπών υποψηφίων που δεν διαμαρτυρήθηκαν ή που πέτυχαν.

Έλαβα υπό σημείωση το ενδιαφέρον των εκπροσώπων του προσωπικού — το οποίο συμμερίζομαι — να επαναλάβει το ταχύτερο δυνατόν τις εργασίες της η εξεταστική επιτροπή (καταρχήν στις 15 Σεπτεμβρίου 1989). Θα ανακοινώσω επίσης στον κ. Ρ. το υποβληθέν αίτημα της ερευνής των δυνατοτήτων ανακήσεως της σταδιοδρομίας αυτών που ενδεχομένως θα επιτύχουν και θα μπορέσουν τελικά να διοριστούν, για να μπορέσει τελικά αυτό να καθοριστεί εγκαίρως, πριν καταρτιστεί ο πίνακας των επιτυχόντων.»

- 9 Στη συνέχεια, οι υποψήφιοι κλήθηκαν εκ νέου από την εξεταστική επιτροπή, τον Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 1989, για να τους κοινοποιηθούν τα ονόματα του βαθμολογητή τους και των υπαλλήλων που τους καθοδηγούσαν στην άσκηση των καθηκόντων τους. Εξάλλου, η εξεταστική επιτροπή τους ερώτησε αν επιθυμούσαν να ακροασθεί και άλλα πρόσωπα δυνάμενα να εκτιμήσουν τα επαγγελματικά τους προσόντα και τα οποία ενδεχομένως δεν της ήταν γνωστά.
- 10 Κατά την Επιτροπή, η εξεταστική επιτροπή ακροάστηκε, μετά τις συνομιλίες αυτές, όλα τα προαναφερθέντα πρόσωπα, πλην των θανόντων, των ρητά αρνηθέντων ή εκείνων που δεν απήντησαν ύστερα από τρεις προσκλήσεις. Όταν τελείωσαν αυτές οι ακροάσεις, η εξεταστική επιτροπή προχώρησε στη φάση της εγκρίσεως συμμετοχής στις εξετάσεις του διαγωνισμού. Επέτρεψε τη συμμετοχή σε οκτώ υποψηφίους.

- 11 Πριν από τη λήξη αυτής της φάσεως, ο πρόεδρος του Syndicat des fonctionnaires euroréens (SFE), που είχε δεόντως εξουσιοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό, υπέβαλε, με σημείωμα της 18ης Σεπτεμβρίου 1989, στο όνομα των ενδιαφερομένων υποψηφίων, ένσταση δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), κατά του σημειώματος της 26ης Ιουνίου 1989 του Διευθυντή Προσωπικού που ανήγγελλε την επανάληψη της διαδικασίας του εσωτερικού διαγωνισμού COM/B/2/82· οι ενιστάμενοι ζητούσαν να επιτραπεί η συμμετοχή τους στον διαγωνισμό, χωρίς άλλη διατύπωση, καθώς και να τους χορηγηθεί αποζημίωση προς αποκατάσταση της ζημίας την οποία θεωρούσαν ότι είχαν υποστεί.
- 12 Στις 20 Δεκεμβρίου 1989, η Επιτροπή απέρριψε τις ενστάσεις αυτές με αποφάσεις που κοινοποιήθηκαν στους ενισταμένους με σημειώματα της 22ας Δεκεμβρίου 1989, τα οποία αυτοί έλαβαν μεταξύ 8ης και 10ης Ιανουαρίου 1990.
- 13 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 9 Απριλίου 1990, οι ενιστάμενοι υπέβαλαν την πρώτη από τις υπό εξέταση προσφυγές (προσφυγή T-17/90).
- 14 Με σημειώματα της 8ης Αυγούστου 1990 κοινοποιήθηκε στους μέλλοντες προσφεύγοντες στην υπόθεση T-28/91 ο αποκλεισμός τους από τις εξετάσεις του διαγωνισμού.
- 15 Οι αποκλεισθέντες υποψήφιοι υπέβαλαν, μεταξύ 31ης Οκτωβρίου και 6ης Νοεμβρίου 1990, ενστάσεις, οι οποίες πρωτοκολλήθηκαν μεταξύ 31ης Οκτωβρίου και 7ης Νοεμβρίου 1990 στη Γενική Γραμματεία της Επιτροπής· με τις ενστάσεις αυτές ζητούσαν να ακυρωθούν οι αποφάσεις της εξεταστικής επιτροπής και της διοικήσεως που τους απέκλεισαν από τον διαγωνισμό και να θεωρηθεί ότι «επιτρέπεται (στους ενδιαφερομένους) να μετάσχουν στις εξετάσεις χωρίς άλλο διαδικαστικό τύπο». Ζητούσαν επίσης τη χορήγηση αποζημιώσεως προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας και προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που προέβαλλαν.
- 16 Στις ενστάσεις αυτές δεν δόθηκε ρητή απάντηση. Εντούτοις, η διυπηρεσιακή ομάδα, που είναι επιφορτισμένη με την έρευνα αυτών των ενστάσεων, διαπίστωσε, κατά τη συνεδριάσή της της 6ης Μαρτίου 1991, ότι οι υποψήφιοι δεν

είχαν πληροφορηθεί, πριν τους ακροασθεί η εξεταστική επιτροπή, το περιεχόμενο των γνωμών που είχαν εκφράσει οι ιεραρχικά ανώτεροί τους ή τα πρόσωπα που είχαν αυτοί οι ίδιοι υποδείξει να ακροασθεί η εξεταστική επιτροπή. Για τον λόγο αυτό η διοίκηση ανακοίνωσε στους υποψηφίους, με έγγραφο της 13ης Μαρτίου 1991, ότι θα κληθούν σε νέα συνομιλία με την εξεταστική επιτροπή.

- 17 Οι συνομιλίες αυτές διεξήχθησαν τον Απρίλιο του 1991. Στη συνέχεια, η επιτροπή επιβεβαίωσε τις προηγούμενες εγκρίσεις συμμετοχής και επέτρεψε τη συμμετοχή στις εξετάσεις σε τέσσερις νέους υποψηφίους, δηλαδή τις Camera-Lampitelli, Kottowski, Lutz και Seube.
- 18 Η προσφυγή T-28/91 κατατέθηκε στις 30 Απριλίου 1991.
- 19 Με έγγραφο της 28ης Μαΐου 1991, οι μέλλοντες προσφεύγοντες στην υπόθεση T-17/92 ειδοποιήθηκαν για την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής να τους αποκλείσει από τις εξετάσεις του διαγωνισμού για τον λόγο ότι δεν διέθεταν «την απαιτούμενη συνθετική ικανότητα, καθώς και επαρκή αίσθηση της πρωτοβουλίας».
- 20 Μεταξύ 20 Ιουλίου και 6 Αυγούστου 1991 οι ενδιαφερόμενοι υπέβαλαν ενστάσεις κατά των αποφάσεων αυτών. Ελλείψει απαντήσεως, οι ενστάσεις αυτές απορρίφθηκαν σιωπηρώς με την παρέλευση της προθεσμίας του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ. Η διοίκηση κοινοποίησε πάντως ρητή απορριπτική απόφαση, στις 14 Απριλίου 1992, όσον αφορά επτά ενστάσεις.
- 21 Υπό τις περιστάσεις αυτές κατατέθηκε, στις 24 Φεβρουαρίου 1992, η προσφυγή T-17/92.

Διαδικασία

- 22 Με διάταξη της 6ης Φεβρουαρίου 1992, το Πρωτοδικείο αποφάσισε τη συνεκδίκαση των υποθέσεων T-17/90 και T-28/91 προς διευκόλυνση της έγγραφης

και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως. Με την ίδια αυτή διάταξη, το Πρωτοδικείο αποφάσισε, καθόσον αφορά την υπόθεση T-28/91, να συνεξετάσει με την ουσία της υποθέσεως, δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, την ένσταση απαραδέκτου που υπέβαλε η Επιτροπή.

23 Με διάταξη της 23ης Νοεμβρίου 1992, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να συνεκδικάσει, αφενός, τις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-17/90 και T-28/91, αφετέρου δε, την υπόθεση T-17/92 προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως. Με διάταξη της 28ης Απριλίου 1993, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να συνεκδικάσει, αφενός, τις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-17/90, T-28/91 και T-17/92, αφετέρου δε, την υπόθεση T-27/92, προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας.

24 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Κάλυψε πάντως την Επιτροπή να του παράσχει ορισμένα πληροφοριακά στοιχεία που αφορούν τη σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού μετά την προαναφερθείσα απόφαση Basch κ.λπ. κατά Επιτροπής. Το Πρωτοδικείο ζήτησε επίσης από την Επιτροπή να προσκομίσει ορισμένα στοιχεία σχετικά με τη διαδικασία εγκρίσεως συμμετοχής στον διαγωνισμό. Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε στα αιτήματα του Πρωτοδικείου εντός των ταχθεισών προθεσμιών. Οι διάδικοι αγόρευσαν και απήντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη δημοσία συνεδρίαση της 18ης Μαΐου 1993.

Αιτήματα των διαδίκων

Προσφυγή T-17/90

25 Στην υπόθεση αυτή οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

- 1) να κρίνει άκυρη και χωρίς ένομο αποτέλεσμα την απόφαση του V., Διευθυντή Προσωπικού, της 26ης Ιουνίου 1989.
- 2) να κρίνει ότι πρέπει να γίνουν δεκτοί οι προσφεύγοντες στον διαγωνισμό COM/B/2/82 χωρίς άλλη διαδικαστική διατύπωση.

- 3) να κρίνει και να αποφασίσει ότι οι προσφεύγοντες που θα διοριστούν θα τύχουν αναδρομικότητας η οποία θα τους παρέχει τα ίδια πλεονεκτήματα με εκείνα των υποψηφίων που ήδη διορίστηκαν ή προήχθησαν, με αφετηρία το έτος 1982.
- 4) να υποχρεώσει την αντίδικο να καταβάλει αποζημίωση για υλική ζημία και ηθική βλάβη κατά συγχώνευση, λόγω της καθυστέρησης της σταδιοδρομίας των προσφευγόντων, 200 000 BFR (βελγικά φράγκα), με την επιφύλαξη συμπληρώσεως κατά τη διάρκεια της δίκης.
- 5) να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

26 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- 1) να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη ή τουλάχιστον αβάσιμη.
- 2) να αποφανθεί κατά νόμο επί των δικαστικών εξόδων.

Προσφυγή T-28/91

27 Στην υπόθεση αυτή οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

- 1) να κρίνει άκυρη και χωρίς έννομο αποτέλεσμα την απόφαση του V., Διευθυντή Προσωπικού, της 26ης Ιουνίου 1989.
- 2) να κρίνει ότι δεν χρειάζεται να προβεί σε νέα εξέταση η εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού, περιλαμβανομένης και της εξέτασεως που ανήγγειλε το έγγραφο του T. της 13ης Μαρτίου 1991.
- 3) να κρίνει ότι οι προσφεύγοντες πρέπει να γίνουν δεκτοί στον διαγωνισμό COM/B/2/82 χωρίς άλλη διαδικαστική διατύπωση.

- 4) να κρίνει και να αποφασίσει ότι οι προσφεύγοντες που θα διορισθούν θα τύχουν αναδρομικότητας που θα τους παρέχει τα ίδια πλεονεκτήματα με εκείνα των υποψηφίων που ήδη διορίστηκαν ή προήχθησαν, τούτο δε από 20 Φεβρουαρίου 1982.
- 5) να υποχρεώσει την αντίδικο να καταβάλει σε καθέναν από τους προσφεύγοντες, για υλική ζημία, το ποσό των 200 000 BFR ως αποζημίωση, με την επιφύλαξη συμπληρώσεως κατά τη διάρκεια της δίκης.
- 6) να υποχρεώσει την αντίδικο να καταβάλει σε καθέναν από τους προσφεύγοντες, προς ικανοποίηση ηθικής βλάβης, το ποσό των 100 000 BFR, με την επιφύλαξη συμπληρώσεως κατά τη διάρκεια της δίκης.
- 7) να υποχρεώσει την αντίδικο να καταβάλει τόκους προς 8 % επί των αποζημιώσεων, τούτο δε από την υποβολή των ενστάσεων στη δίκη T-17/90.
- 8) να καταδικάσει την αντίδικο στα δικαστικά έξοδα.

28 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- 1) να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη ή τουλάχιστον αβάσιμη.
- 2) να αποφανθεί κατά νόμο επί των δικαστικών εξόδων.

Προσφυγή T-17/92

29 Στην υπόθεση αυτή, οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

- 1) να κρίνει άκυρη και χωρίς έννομο αποτέλεσμα την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού που απέκλεισε τους προσφεύγοντες από τη συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού COM/B/2/82.

- 2) να δεχθεί σ' όλες τις περιπτώσεις τους προσφεύγοντες στον διαγωνισμό COM/B/2/82 χωρίς διαδικαστική διατύπωση και χωρίς να χωρήσει ούτε εκπαίδευση ούτε εξέταση αυτής της εκπαιδεύσεως, οι δε προσφεύγοντες να εγγραφούν στον πίνακα επιτυχόντων·
- 3) να παράσχει στους προσφεύγοντες το ευεργέτημα της αναδρομικότητας από 20 Φεβρουαρίου 1982, χορηγώντας τους τα ίδια πλεονεκτήματα με εκείνα των υποψηφίων που διορίστηκαν ή και προήχθησαν·
- 4) να υποχρεώσει την αντίδικο να καταβάλει στους προσφεύγοντες, για υλική ζημία, το ποσό των 200 000 BFR ως αποζημίωση, με την επιφύλαξη συμπληρώσεως κατά τη διάρκεια της δίκης·
- 5) να υποχρεώσει την αντίδικο να καταβάλει στους προσφεύγοντες, για ηθική βλάβη, το ποσό των 100 000 BFR, με την επιφύλαξη συμπληρώσεως κατά τη διάρκεια της δίκης·
- 6) να υποχρεώσει την αντίδικο να καταβάλει τόκους προς 8 % επί της αποζημιώσεως, τούτο δε από την υποβολή της πρώτης ενστάσεως στη διαδικασία που αποτέλεσε αντικείμενο της υποθέσεως 294/84·
- 7) να καταδικάσει την αντίδικο στα δικαστικά έξοδα·

30 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- 1) να κρίνει την προσφυγή αβάσιμη·
- 2) να αποφανθεί κατά νόμο επί των δικαστικών εξόδων·

Επί της προσφυγής T-17/90*Όσον αφορά το παραδεκτό*

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 31 Η Επιτροπή προβάλλει, πρώτον, ότι η απόφαση της 26ης Ιουνίου 1989 του Διευθυντή Προσωπικού δεν αποτελεί βλαπτική πράξη για τους προσφεύγοντες κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, δεδομένου ότι η απόφαση αυτή αποτελεί προπαρασκευαστική απλώς πράξη.
- 32 Εν προκειμένω, η προσβαλλομένη απόφαση απέβλεπε, κατά την Επιτροπή, στην επανάληψη των εργασιών μιας εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού. Ως προπαρασκευαστική πράξη η οποία ενσωματώνεται στη διαδικασία εξέτασεως των υποψηφιοτήτων του διαγωνισμού, δεν μπορεί, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, να αμφισβητηθεί δικαστικώς, παρά μόνο στο πλαίσιο προσφυγής στρεφόμενης κατά της τελικής αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής.
- 33 Η Επιτροπή ισχυρίζεται, δεύτερον, ότι στην περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, υπάλληλοι ζητούν να επιτύχουν από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) να εκδώσει γι' αυτούς απόφαση, στη συγκεκριμένη περίπτωση να επιτρέψει τη συμμετοχή τους σε διαγωνισμό χωρίς άλλη διαδικασία, να δεσμευθεί να τους χορηγήσει «τα ίδια πλεονεκτήματα με εκείνα των υποψηφίων που έχουν ήδη διοριστεί ή προαχθεί», από το 1982, και να τους καταβάλει αποζημίωση για τη ζημία που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν κατά την εξέλιξη της σταδιοδρομίας τους, η διοικητική διαδικασία πρέπει να αρχίσει με αίτηση των ενδιαφερομένων οι οποίοι θα καλούν την ΑΔΑ να εκδώσει την αιτούμενη απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ. Μόνον κατά της αποφάσεως απορρίψεως αυτής της αιτήσεως μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν, εντός νέας προθεσμίας τριών μηνών, στην ΑΔΑ ένσταση, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού. Κατά την Επιτροπή, η προσφυγή είναι επίσης απαράδεκτη κατά το κεφάλαιο αυτό «διότι δεν προηγήθηκε ένσταση κατά της απορρίψεως των αιτημάτων που περιλαμβάνονται στις ενστάσεις της 22ας Σεπτεμβρίου 1989».
- 34 Η Επιτροπή προβάλλει, τρίτον, ότι ένας προσφεύγων δεν μπορεί να ζητήσει αποζημίωση στηριζόμενος στην έλλειψη νομιμότητας αποφάσεως του οργάνου, όταν η προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής είναι απαράδεκτη:

το απαράδεκτο της προσφυγής ακυρώσεως, της οποίας παρεπόμενο αίτημα είναι η αποζημίωση, συνεπάγεται το απαράδεκτο και αυτού του αιτήματος.

- 35 Οι προσφεύγοντες αντιτείνουν, καταρχάς, ότι η απόφαση του Διευθυντή Προσωπικού της 26ης Ιουνίου 1989 αποτελεί ασφαλώς βλαπτική πράξη, δεδομένου ότι, αφού ήταν αδύνατο να συνέλθει η εξεταστική επιτροπή, ήταν απαραίτητο να εγκρίνει τη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό χωρίς άλλη διαδικαστική διατύπωση. Σχετικά, οι προσφεύγοντες αμφισβητούν την ερμηνεία που δίδει η Επιτροπή στη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου. Καταλήγουν ότι οι εν λόγω πράξεις, στην προκειμένη περίπτωση, δεν ήταν προπαρασκευαστικές πράξεις, αλλά μάλλον «προηγούμενες».
- 36 Περαιτέρω παρατηρούν ότι της προσφυγής τους ασφαλώς προηγήθηκαν ενστάσεις.
- 37 Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται, τέλος, ότι μπορεί να τηρηθεί η διοικητική διαδικασία που απαιτείται πριν από την άσκηση προσφυγής σε μία μόνο φάση. Εκφράζονται ως εξής: «Οι προσφεύγοντες παρατηρούν (...) ότι η σχετική άποψη δεν συνιστά απόλυτο κανόνα και πάντως επικαλούνται ότι, ούτως ή άλλως, δεν μπορεί να ισχύει η αρχή stare decisis (...)»

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 38 Όσον αφορά το πρώτο αίτημα των προσφευγόντων, με το οποίο ζητούν την ακύρωση της αποφάσεως του Διευθυντή Προσωπικού της 26ης Ιουνίου 1989, πρέπει να τονισθεί ότι, όπως συνάγεται άλλωστε ευθέως από το περιεχόμενο της αποφάσεως, πρόκειται για πράξη που εκδόθηκε ως συνέπεια της προαναφερθείσας απόφασης Basch κ.λπ. κατά Επιτροπής. Με την πράξη αυτή η Επιτροπή απέβλεπε, σύμφωνα με το άρθρο 176 της Συνθήκης ΕΟΚ, στη λήψη μέτρων εκτελέσεως της αποφάσεως αυτής.

- 39 Πρέπει να παρατηρηθεί σχετικά ότι, όπως προκύπτει από την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΟΚ, αποτελούν πράξεις ή αποφάσεις δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως μόνον εκείνες που παράγουν υποχρεωτικά έννομα αποτελέσματα τα οποία είναι ικανά να θξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας, κατά τρόπο αισθητό, τη νομική του κατάσταση (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Ιουνίου 1990, T-32/89 και T-39/89, Μαρκόπουλος κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 1990, σ. II-281). Όταν πρόκειται για πράξεις ή αποφάσεις των οποίων η κατάρτιση πραγματοποιείται σε περισσότερες φάσεις, ιδίως κατά το πέρας μιας εσωτερικής διαδικασίας, από την ίδια αυτή νομολογία προκύπτει ότι καταρχήν προσβλητή πράξη αποτελεί μόνο εκείνη που καθορίζει οριστικά τη θέση του κοινοτικού οργάνου κατά το πέρας αυτής της διαδικασίας, και όχι οι ενδιάμεσες πράξεις που αποσκοπούν στην προπαρασκευή της τελικής αποφάσεως. Επιπλέον, στις περιπτώσεις υπαλληλικών προσφυγών, έχει επίσης παγίως νομολογηθεί ότι οι προπαρασκευαστικές πράξεις μιας αποφάσεως δεν βλάπτουν κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ και δεν μπορούν επομένως να προσβληθούν παρά μόνο παρεμπιπτόντως, κατά την προσφυγή κατά ακυρωσίμων πράξεων (βλ. π.χ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Απριλίου 1965, 11/64, Weighardt κατά Επιτροπής της ΕΚΑΕ, Rec. 1965, σ. 365, και της 14ης Φεβρουαρίου 1989, 346/87, Bossi κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 303).
- 40 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την επίμαχη απόφαση, η οποία κοινοποιήθηκε με υπηρεσιακό σημείωμα της 26ης Ιουνίου 1989, η απόφαση αυτή περιορίζεται να αναγγείλει την επανάληψη της διαδικασίας του διαγωνισμού, καθώς και τις λεπτομέρειες που αφορούν άμεσα αυτήν την επανάληψη. Το Πρωτοδικείο οφείλει να διαπιστώσει ότι η απόφαση αυτή δεν περιλαμβάνει κανένα εκτελεστό στοιχείο δυνάμενο να αποσπασθεί από την όλη διαδικασία του διαγωνισμού.
- 41 Το Πρωτοδικείο θεωρεί πράγματι ότι από τη συνδυασμένη ανάγνωση του άρθρου 176 της Συνθήκης και όλων των κανόνων του ΚΥΚ σχετικά με τη διοργάνωση διαγωνισμών προκύπτει άμεσα ότι το προσβαλλόμενο μέτρο ήταν η αναγκαία συνέπεια, για την πρόοδο της διαδικασίας του διαγωνισμού, η οποία επιβαλλόταν μετά την ακύρωση από το Δικαστήριο ορισμένων πράξεων της εξεταστικής επιτροπής. Τα αποτελέσματα αυτού του μέτρου δεν υπερβαίνουν τα αποτελέσματα που έχει μια ενδιάμεση διαδικαστική πράξη και δεν επηρεάζουν, πέραν της πραγματικής καταστάσεως των προσφευγόντων — οι οποίοι αναγκάζονταν να υποβληθούν σε νέα κρίση από την εξεταστική επιτροπή —, τη νομική τους ή την υπηρεσιακή τους κατάσταση.

- 42 Κατόπιν αυτού, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η απόφαση επαναλήψεως της διαδικασίας του διαγωνισμού συνιστά προπαρασκευαστική πράξη η οποία ενσωματώνεται στο σύνολο της εν λόγω διαδικασίας, και ότι μόνον με προσφυγή στρεφόμενη κατά της αποφάσεως που ελήφθη κατά το πέρας αυτής της διαδικασίας μπορούν οι προσφεύγοντες να προβάλουν τυχόν πλημμέλεια της πράξεως αυτής.
- 43 Έπεται ότι το αίτημα αυτό είναι απαράδεκτο.
- 44 Όσον αφορά το δεύτερο και το τρίτο αίτημα που προβάλλουν οι προσφεύγοντες, αρκεί να διαπιστωθεί, χωρίς να χρειάζεται να κριθεί σχετικά η ένσταση απαραδέκτου που προβάλλει η Επιτροπή, ότι τα αιτήματα αυτά δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του κοινοτικού δικαστή, ο οποίος είναι αναρμόδιος να απευθύνει διαταγές στα κοινοτικά όργανα (βλ. τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 28ης Ιανουαρίου 1993, T-53/92, Piette de Stachelski κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-35).
- 45 Όσον αφορά το αίτημα αποζημιώσεως, που αναφέρεται ως τέταρτο, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, ελλείψει βλαπτικής πράξεως για τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο, η διοικητική διαδικασία που προηγείται της ασκήσεως προσφυγής και την οποία έχει θεσπίσει το άρθρο 90 του ΚΥΚ αποτελεί καταρχήν διαδικασία που χωρίζεται σε δύο φάσεις. Όπως προκύπτει από την παράγραφο 1 του άρθρου 90, κάθε πρόσωπο που εμπίπτει στον ΚΥΚ μπορεί να απευθυνθεί στην ΑΔΑ με αίτηση ζητώντας να λάβει απόφαση γι' αυτόν. Σε περίπτωση δυσμενούς απαντήσεως ή ελλείψει απαντήσεως, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει στην ΑΔΑ ένσταση αμφισβητώντας τη ρητή ή σιωπηρή απόφαση αυτής της αρχής, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ίδιου ΚΥΚ. Η διαδικασία ενστάσεως αποβλέπει στο να επιβάλει στην αρχή στην οποία υπάγεται ο υπάλληλος να επανεξετάσει την απόφασή της υπό το φως των τυχόν αντιρρήσεών του (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Οκτωβρίου 1980, 101/79, Vecchioli κατά Επιτροπής, Rec. 1980, σ. 3069, σκέψη 31). Η διοικητική αυτή διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 90 του ΚΥΚ έχει, στο σύνολό της, ως σκοπό να διευκολύνει και να ευνοήσει τον φιλικό διακανονισμό της διαφοράς που ανέκυψε μεταξύ του υπαλλήλου και της διοικήσεως (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Οκτωβρίου 1986, 142/85, Schwiering κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1986, σ. 3177, σκέψη 11).

- 46 Εξάλλου, καθόσον αφορά το παραδεκτό αγωγής αποζημιώσεως, από τη νομολογία του Δικαστηρίου, όπως αναλύθηκε και διευκρινίστηκε από το Πρωτοδικείο (βλ. τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 1991, T-27/90, Latham κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-35, σκέψη 38, και της 25ης Σεπτεμβρίου 1991, T-5/90, Marcato κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-731, σκέψη 49), προκύπτει ότι μόνον όταν υφίσταται άμεσος δεσμός μεταξύ της προσφυγής ακυρώσεως και της αγωγής αποζημιώσεως είναι η τελευταία παραδεκτή ως παρεπομένη της προσφυγής ακυρώσεως, χωρίς να χρειάζεται κατ' ανάγκη να έχει προηγηθεί αυτής αίτηση καλούσα την ΑΔΑ να αποκαταστήσει τις φερόμενες ως γενόμενες ζημιές, ούτε ένσταση αμφισβητούσα την ορθότητα της σιωπηρής ή ρητής απορρίψεως της αιτήσεως.
- 47 Εν προκειμένω, το αίτημα αποζημιώσεως που προβάλλουν οι προσφεύγοντες αποβλέπει στην αποκατάσταση της υλικής ζημίας και στην ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που φέρονται να οφείλονται στο γεγονός ότι οι προσφεύγοντες αποκλείστηκαν από τις εξετάσεις διαγωνισμού με καθυστέρηση οκτώ ετών και κατόπιν πολλών δικών, περιστατικά που επέφεραν καθυστέρηση στην εξέλιξη των σταδιοδρομιών τους. Το αίτημα δεν στηρίζεται επομένως σε ζημία που προέκυψε από μια μόνο πράξη της οποίας ζητείται η ακύρωση, αλλά σε περισσότερα σφάλματα και παραλείψεις στα οποία φέρεται να υπέπεσε η διοίκηση. Κατόπιν αυτού, η διοικητική διαδικασία που προηγείται της υποβολής του αιτήματος αποζημιώσεως έπρεπε υποχρεωτικά να είχε αρχίσει με αίτηση των ενδιαφερομένων που θα καλούσε την ΑΔΑ να αποκαταστήσει αυτές τις ζημιές (βλ. τις διατάξεις του Πρωτοδικείου της 6ης Φεβρουαρίου 1992, T-29/91, Castelletti κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-77, και Piette de Stachelski κατά Επιτροπής, που αναφέρθηκε πιο πάνω) και να ακολουθείται, σε περίπτωση απορρίψεως, από ένσταση στρεφόμενη κατά της αποφάσεως απορρίψεως της αιτήσεως.
- 48 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι του εγγράφου που απηύθυναν οι προσφεύγοντες στην ΑΔΑ στις 18 Σεπτεμβρίου 1989 δεν είχε προηγηθεί ούτε έλπετο εμπροθέσμως κανένα άλλο διάβημα ενώπιον της διοικήσεως που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 90 του ΚΥΚ.
- 49 Έπεται ότι, και αν ακόμη γίνει δεκτό ότι το προαναφερθέν έγγραφο πρέπει να ερμηνευθεί ως ένσταση κατά την έννοια του ΚΥΚ, είναι δεδομένο ότι η προηγηθείσα διοικητική διαδικασία δεν διεξήχθη σε δύο φάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 90 του ΚΥΚ, εφόσον της ενστάσεως αυτής δεν προηγήθηκε αίτηση. Αν το έγγραφο της 18ης Σεπτεμβρίου 1989 ήθελε ερμηνευθεί ως αίτηση, είναι επίσης δεδομένο ότι καμιά ένσταση δεν διατυπώθηκε κατά της αποφάσεως

που απέρριψε αυτή την αίτηση. Από αυτά προκύπτει σαφώς ότι η προσφυγή, καθόσον περιλαμβάνει αίτημα παροχής αποζημιώσεως, δεν ασκήθηκε υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει ο ΚΥΚ και επομένως είναι απαράδεκτη.

- 50 Από όλες τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη στο σύνολό της.

Επί της προσφυγής T-28/91

Όσον αφορά το παραδεκτό

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 51 Η Επιτροπή ισχυρίζεται κυρίως ότι, κατά το μέτρο που το αντικείμενο αυτής της προσφυγής είναι ταυτόσημο με εκείνο της προσφυγής T-17/90 και στηρίζεται στις ίδιες αιτίες, το παραδεκτό της προσφυγής προσκρούει στην ένσταση εκκρεμοδικίας. Παραπέμπει σχετικά στις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Μαΐου 1971, 45/70 και 49/70 Bode κατά Επιτροπής (Rec. 1971, σ. 465), και της 17ης Μαΐου 1973, 58/72 και 75/72, Perinciolo κατά Συμβουλίου (Rec. 1973, σ. 511), και συνάγει ότι οι προσφεύγοντες δεν έχουν έννομο συμφέρον ασκήσεως προσφυγής στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης.
- 52 Η Επιτροπή προσθέτει ότι το αίτημα που στρέφεται κατά των εγγράφων της διοικήσεως της 13ης Μαρτίου 1991 είναι περιττό ενόψει του κυρίου αιτήματος, δηλαδή της ακυρώσεως της αποφάσεως του Διευθυντή Προσωπικού της 26ης Ιουνίου 1989 και δεν δικαιολογεί επομένως την παρούσα εκκρεμοδικία. Συναφώς, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι συνομιλίες που αναφέρονται σ' αυτό το έγγραφο διεξήχθησαν χωρίς να εκδηλώσουν οι ενδιαφερόμενοι την αντίρρησή τους και οδήγησαν την εξεταστική επιτροπή να εγκρίνει τη συμμετοχή, πέραν των ένδεκα υποψηφίων που έχουν ήδη εγκριθεί, τεσσάρων από τους προσφεύγοντες στην υπόθεση T-28/91. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή θίγει το ζήτημα αν οι προσφεύγοντες διατηρούν έννομο συμφέρον να προβάλλουν το επίμαχο αίτημα.
- 53 Η Επιτροπή υποστηρίζει επικουρικώς ότι η διοικητική διαδικασία που προηγείται της ασκήσεως προσφυγής δεν διεξήχθη κατά τρόπο κανονικό και ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί επίσης ως απαράδεκτη για τον δεύτερο αυτό λόγο.

- 54 Πράγματι, κατά το μέτρο που πρόκειται για αιτήματα να επιτραπεί στους προσφεύγοντες να μετάρχουν στον διαγωνισμό χωρίς άλλη διατύπωση, να τύχουν των «ιδίων πλεονεκτημάτων με τους υποψηφίους που ήδη διορίστηκαν ή προήχθησαν», από το 1982, και να τους επιδικαστεί αποζημίωση, της προσφυγής αυτής — όπως και στην περίπτωση της προσφυγής T-17/90 — έπρεπε να είχαν προηγηθεί τόσο αιτήσεις όσο και ενστάσεις, κατά την έννοια του άρθρου 90 του ΚΥΚ. Με άλλα λόγια, η προσφυγή T-28/91, η οποία απλώς επιβεβαιώνει τα αιτήματα που περιλαμβάνονται στην προσφυγή T-17/90, θα μπορούσε να ασκηθεί μόνον κατά της απορρήφως ενστάσεως που θα είχε υποβληθεί εντός τριών μηνών από της κοινοποιήσεως των αποφάσεων της 20ής Δεκεμβρίου 1989 που απέρριψαν τα αρχικά αιτήματα που είχαν ήδη διατυπωθεί στην ένσταση της 18ης Σεπτεμβρίου 1989. Εφόσον η προσφυγή αυτή ασκήθηκε στις 30 Απριλίου 1991 και προηγήθηκαν αυτής ενστάσεις που υποβλήθηκαν μεταξύ 31ης Οκτωβρίου και 6ης Νοεμβρίου 1990, είναι απαράδεκτη.
- 55 Οι προσφεύγοντες αντιτείνουν, πρώτον, ότι, αν ωθήθηκαν στο να ασκήσουν νέα προσφυγή, αυτό οφείλεται στο ότι άσκησαν ενστάσεις τις οποίες δεν μπορούσαν να αφήσουν χωρίς συνέχεια. Προσθέτουν ότι είχαν κάθε συμφέρον, αφού η καθής θεωρεί πρόωρη την πρώτη τους προσφυγή ως στρεφόμενη κατά προπαρασκευαστικής πράξεως, να προβάλουν εκ νέου την επιχειρηματολογία τους, όταν οι φερόμενες ως προπαρασκευαστικές πράξεις ακολουθούνται από πράξεις περιέχουσες απόφαση.
- 56 Δεύτερον, η ένσταση εκκρεμοδικίας δεν μπορεί, κατά τους προσφεύγοντες, να προβληθεί παρά μόνον «όταν υφίσταται ήδη δικαστική απόφαση, έστω και αν αυτή εκδόθηκε συγχρόνως με την απόφαση σχετικά με την εκκρεμοδικία ή το δεδικασμένο στη δεύτερη δίκη».
- 57 Τρίτον, οι προσφεύγοντες επικαλούνται, κατά της ενστάσεως που προέβαλε επικουρικά η Επιτροπή, ότι δεν μπορούν να διατυπώσουν τα αιτήματά τους σε μια ένσταση με την ίδια μορφή όπως και σε μια προσφυγή. Κατ' αυτούς, δεν μπορούν να ενεργήσουν διαφορετικά κατά της ΑΔΑ, παρά ζητώντας από αυτήν να επανορθώσει την κατάστασή τους και κυρίως να ανακαλέσει την προσβαλλομένη πράξη, αλλά δεν μπορούν να ζητήσουν την ακύρωσή της ή την παροχή αποζημιώσεως, που δεν εμπίστουν στην αρμοδιότητα της ΑΔΑ.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 58 Πρέπει καταρχάς να τονιστεί ότι αφού η προσφυγή T-17/90 απορρίφθηκε ως απαράδεκτη στο σύνολό της, η ένσταση απαραδέκτου που προβάλλει η Επιτροπή, λόγω της ασκήσεως από τους προσφεύγοντες δευτέρας προσφυγής ταυτόσημης με την πρώτη, κατέστη άνευ αντικειμένου. Κατά συνέπεια, δεν συντρέχει λόγος να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί της ενστάσεως αυτής.
- 59 Όσον αφορά το πρώτο αίτημα των προσφευγόντων, αυτό είναι απαράδεκτο για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτίθενται στις σκέψεις 38 ως 42, στις οποίες και παραπέμπει ρητά το Πρωτοδικείο.
- 60 Όσον αφορά το δεύτερο, το τρίτο και το τέταρτο αίτημα, αρκεί, για να απορριφθούν ως απαράδεκτα, να γίνει παραπομπή στην αιτιολογία που εκτίθεται στη σκέψη 44 της παρούσας απόφασης, στην οποία επίσης παραπέμπει ρητά το Πρωτοδικείο.
- 61 Όσον αφορά το αίτημα αποζημιώσεως, αυτό είναι απαράδεκτο για τους ίδιους λόγους με εκείνους που αναφέρονται πιο πάνω στις σκέψεις 45 ως 49. Πράγματι, από τον φάκελο προκύπτει ότι οι προσφεύγοντες δεν τήρησαν παρά μόνο μία φάση από την προηγούμενη διοικητική διαδικασία, γεγονός που επάγεται, στην προκειμένη περίπτωση, κατ' ανάγκην το απαράδεκτο του αιτήματος αυτού.
- 62 Έπεται ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη στο σύνολό της.

Επί της προσφυγής T-17/92

Όσον αφορά το παραδεκτό

- 63 Η Επιτροπή δεν προέβαλε ένσταση απαραδέκτου στο πλαίσιο της υποθέσεως αυτής.

- 64 Κατά το άρθρο όμως 113 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί οποτεδήποτε να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως το απαράδεκτο για λόγους δημοσίας τάξεως.
- 65 Όσον αφορά το δεύτερο και το τρίτο αίτημα, αρκεί, για να απορριφθούν ως απαράδεκτα, να γίνει παραπομπή στην αιτιολογία που εκτίθεται στη σκέψη 44 της παρούσας απόφασης, στην οποία επίσης παραπέμπει ρητά το Πρωτοδικείο.
- 66 Όσον αφορά το αίτημα αποζημιώσεως, είναι απαράδεκτο για τους ίδιους λόγους με εκείνους που αναφέρονται πιο πάνω στις σκέψεις 45 ως 49. Πράγματι, από τον φάκελο προκύπτει ότι οι προσφεύγοντες τήρησαν μία μόνο φάση από την προηγούμενη διοικητική διαδικασία, γεγονός που επάγεται, στην προκειμένη περίπτωση, κατ' ανάγκην το απαράδεκτο του αιτήματος αυτού.
- 67 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η προσφυγή T-17/92 είναι παραδεκτή μόνο καθόσον αφορά το πρώτο αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής που απέκλεισε τους προσφεύγοντες από τη διαδικασία του διαγωνισμού COM/B/2/82.

Όσον αφορά το βάσιμο του πρώτου αιτήματος

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 68 Οι προσφεύγοντες προβάλλουν, πρώτον, ότι η απόφαση του Διευθυντή Προσωπικού, η οποία τους κοινοποιήθηκε με υπηρεσιακό σημείωμα της 26ης Ιουνίου 1989, δεν ήταν σύμφωνη με την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο και ότι η επανασύσταση της εξεταστικής επιτροπής που αναφέρεται σ' αυτό το σημείωμα δεν ήταν πραγματοποιήσιμη. Όσον αφορά το τελευταίο αυτό στοιχείο, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι όχι μόνον ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής, που ουδόλως εκωλύετο να συνεχίσει να ασκεί τα καθήκοντά του, αλλά και άλλα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, αντικαταστάθηκαν χωρίς να υπάρχει «κώλυμα». Η παραίτηση του προέδρου της εξεταστικής επιτροπής δεν δικαιολογείται, κατά τους προσφεύγοντες, από το μέλημά του να μη βλάψει τις εργασίες της εξεταστικής επιτροπής, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή. Κατά τους προσφεύγοντες, πρόκειται για αδικαιολόγητη άρνηση εκ μέρους της ενδιαφερομένης να ασκήσει την προεδρία της εξεταστικής επιτροπής, προεδρία που μόνον αυτή είχε την ικανότητα να ασκήσει. Οι προσφεύγοντες είναι της γνώμης ότι, λόγω της παραιτήσεως του προέδρου της, η εξεταστική επιτροπή δεν μπόρεσε να συνεχίσει την αποστολή της κατά τον αρμόζοντα τρόπο και ότι, κατόπιν αυτού, ήταν αδύνατη η εξασφάλιση της λειτουργίας της. Όσον

αφορά τη νομολογία του Δικαστηρίου στην οποία αναφέρεται η καθής, οι προσφεύγοντες παρατηρούν ότι η απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1979, 24/78, Martin κατά Επιτροπής (Rec. 1979, σ. 603), αφορά την περίπτωση απουσίας ενός μέλους της εξεταστικής επιτροπής. Εν προκειμένω όμως, κατά τους προσφεύγοντες, ήταν απολύτως δυνατό να ασκήσει η εξεταστική επιτροπή τα καθήκοντά της, διότι η απουσία του προέδρου της δεν είχε καμιά δικαιολογία και οφειλόταν σε αμιγώς εκουσία πράξη εκ μέρους του. Εξάλλου, καθόσον αφορά την απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 1981, 34/80, Authié κατά Επιτροπής (Συλλογή 1981, σ. 665), οι προσφεύγοντες υπογραμμίζουν ότι δεν πρόκειται στη συγκεκριμένη περίπτωση για το αν μπορεί ένας πρόεδρος εξεταστικής επιτροπής να μετέχει εκ νέου με την ιδιότητα αυτή, αλλά για το γεγονός ότι ο πρόεδρος δεν το έπραξε χωρίς εύλογη αιτία.

- 69 Η Επιτροπή αντιτείνει, πρώτον, ότι συμμορφώθηκε στην απόφαση Basch κ.λπ. κατά Επιτροπής. Συγκεκριμένα, με την απόφαση της 26ης Ιουνίου 1989, ανασυνέστησε την εξεταστική επιτροπή με την αρχική της σύνθεση, «πλην αν υφίσταται κώλυμα», έκφραση η οποία, κατ' αυτήν, καλύπτει τις περιπτώσεις θανάτου, ασθένειας, αλλαγής τόπου υπηρεσίας καθώς και, όπως εν προκειμένω, παραιτήσεως του προέδρου της εξεταστικής επιτροπής. Η παραίτηση αυτή δικαιολογείται, όσον αφορά την πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής, από το μέλημά της να μη βλάψει τις εργασίες της εξεταστικής επιτροπής, επειδή απευθύνθηκαν εναντίον της κατηγορίες «μεροληψίας». Επικαλούμενη την προαναφερθείσα απόφαση Martin κατά Επιτροπής, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι προαναφερθέντες λόγοι μπορούν να δικαιολογήσουν παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων στον ίδιο διαγωνισμό, αφού ήταν αδύνατο στη συγκεκριμένη περίπτωση να διασφαλιστεί κατ' άλλο τρόπο η λειτουργία της εξεταστικής επιτροπής. Κατά την Επιτροπή, η απόφαση Basch κ.λπ. κατά Επιτροπής τής επέβαλλε να εξαλείψει τις πλημμέλειες που έπασχε η διαδικασία του διαγωνισμού και να αποκαταστήσει τους προσφεύγοντες στην κατάστασή τους πριν από την ακυρωθείσα απόφαση. Έτσι, μόνο η συνέχιση των εργασιών από εξεταστική επιτροπή που είχε συντεθεί ηθελημένα κατά τρόπο διαφορετικό θα μπορούσε να θίξει αυτό το αποτέλεσμα. Εξάλλου, στην προαναφερθείσα υπόθεση Authié κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν μπορεί να κατηγορηθεί μια εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού, της οποίας η απόφαση απορρίψεως υποψηφιότητας ακυρώθηκε από το Δικαστήριο για πλημμελή διαδικασία και ανεπάρκεια αιτιολογίας, για το ότι δεν αποφάσισε εκ νέου με διαφορετική σύνθεση.

- 70 Δεύτερον, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι, αντίθετα από τη θέση που έλαβε ο Διευθυντής Προσωπικού με το προαναφερθέν έγγραφο του της 8ης Σεπτεμβρίου 1989, η εξεταστική επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της στοιχεία εκτιμήσεως μετά την ημερομηνία αναφοράς που καθόριζε η προκήρυξη του διαγωνισμού, δηλαδή μετά τις 25 Φεβρουαρίου 1982.

- 71 Όσον αφορά την περίοδο αναφοράς που πρέπει να λαμβάνει υπόψη μια εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η εξεταστική επιτροπή δεσμεύεται από την προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά την οποία η περίοδος αναφοράς έληγε τον Φεβρουάριο του 1982. Εν προκειμένω, η εξεταστική επιτροπή έκρινε ακριβώς ότι η περίοδος αναφοράς ήταν εκείνη που καθόριζε η προκήρυξη του διαγωνισμού και, κατά συνέπεια, δεν έσφαλε. Η Επιτροπή προσθέτει ότι η διοίκηση δεν μπορεί να προτρέψει και ακόμη λιγότερο να υποχρεώσει την εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού να λάβει υπόψη περίοδο μεταγενέστερη από εκείνη που καθορίζει η προκήρυξη του διαγωνισμού.
- 72 Τρίτον, οι προσφεύγοντες προβάλλουν ότι η εξεταστική επιτροπή εξέτασε, με την ιδιότητα των ιεραρχικά προϊσταμένων, υπαλλήλους που όρισε κατά τρόπον αυθαίρετο. Εξάλλου, προβάλλουν ότι δεν έλαβε υπόψη της, όσον αφορά την ακρόαση των ιεραρχικά προϊσταμένων τους, ότι θα ήταν αδύνατο οι περισσότεροι από αυτούς να μην έχουν λησμονήσει τα πραγματικά περιστατικά, ενόψει του χρόνου που διέρρευσε. Περαιτέρω, οι προσφεύγοντες αμφισβητούν ότι οι ιεραρχικά προϊστάμενοι και τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ήταν σε θέση να κρίνουν τα προσόντα τους, συγχρόνως δε ισχυρίζονται ότι η εξεταστική επιτροπή δεν ερεύνησε όλες τις παρατηρήσεις που είχαν υποβάλει.
- 73 Η Επιτροπή παραπέμπει στο γεγονός ότι, με το προαναφερθέν έγγραφο της 13ης Μαρτίου 1991, ανήγγειλε σ' όλους τους υποψηφίους του διαγωνισμού ότι θα καλούνταν σε συμπληρωματική συνομιλία με την εξεταστική επιτροπή, που θα τους πληροφορούσε για το ακριβές περιεχόμενο της γνώμης των προσώπων που θα συμβουλευόταν σχετικά. Εφόσον οι συνομιλίες αυτές έγιναν τον Απρίλιο του 1991, η Επιτροπή θεωρεί ότι κακώς ισχυρίζονται οι προσφεύγοντες ότι η εξεταστική επιτροπή δεν ακροάστηκε τους ιεραρχικά προϊσταμένους τους και ότι αυτοί δεν είχαν τη δυνατότητα να λάβουν θέση επί της γνώμης που διατύπωσαν οι προϊστάμενοί τους.
- 74 Τέταρτον, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν «ότι, στην περίπτωση που η εξεταστική επιτροπή ερεύνησε τις γνώμες που εξέφρασαν οι ιεραρχικά προϊστάμενοι, δεν τις ερμήνευσε ακριβώς ούτε όσον αφορά τη σημασία τους ούτε όσον αφορά το περιεχόμενό τους».
- 75 Τέλος, οι προσφεύγοντες Vitale και Michiels προβάλλουν ειδικές αιτιάσεις.

Ο Vitale ισχυρίζεται ότι,

«— όσον αφορά τη γραπτή έκφραση, οι ιεραρχικά προϊστάμενοι αγνόησαν ότι ο προσφεύγων έπρεπε να κρατάει σημειώσεις για την παραγγελία επιπλώσεων γραφείου (τούτο δε από τα μέσα του 1976 για ένα μεγάλο τμήμα).

— όσον αφορά τη συνθετική ικανότητα, ο προσφεύγων δεν γνωρίζει πώς έκριναν οι ιεραρχικά προϊστάμενοι. Η εξεταστική επιτροπή ερώτησε τον C., που δεν ήταν τότε ιεραρχικά προϊστάμενός του και με τον οποίο είχε προβλήματα που ανέκυψαν μετά την περίοδο που πρέπει να ληφθεί υπόψη. Ο Η. προέβαλε ισχυρισμούς οι οποίοι αφενός μεν δεν αναφέρονται στην περίοδο για την οποία πρόκειται, αφετέρου δε αμφισβητήθηκαν από τον προσφεύγοντα.

— όσον αφορά την ικανότητά του οργάνωσης των εργασιών του κατά τρόπο ανεξάρτητο, ο προσφεύγων διευκρινίζει ότι από την 1η Ιουλίου 1979 μόνος του έκανε την εργασία τριών προσώπων».

Ο Michiels εκθέτει ότι

«— η εργασία την οποία εκτελούσε ο προσφεύγων γινόταν πάντοτε, από το 1971, από υπάλληλο Β (Β 3 ή Β 2), πράγμα που αποδεικνύει την ικανότητα συντάξεως, τη συνθετική ικανότητα και την ευχέρεια γραπτής εκφράσεως του προσφεύγοντος».

76 Όσον αφορά τις αιτιάσεις που προέβαλαν ο Vitale και ο Michiels, η Επιτροπή παρατηρεί ότι αυτοί προέβαλαν απλώς αναπόδεικτους ισχυρισμούς, χωρίς να καταδεικνύουν ότι η εξεταστική επιτροπή υπέπεσε πράγματι σε πλημμέλειες.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 77 Οι προσφεύγοντες προβάλλουν κατ' ουσίαν δύο λόγους, πρώτον, πλημμελή σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως και, δεύτερον, ορισμένα σφάλματα στα οποία υπέπεσε η εξεταστική επιτροπή.
- 78 Καθόσον αφορά τον πρώτο λόγο ακυρώσεως που προβάλλουν οι προσφεύγοντες, πρέπει να τονισθεί ότι, σε περίπτωση ακυρώσεως από τον κοινοτικό δικαστή μιας πράξεως κοινοτικού οργάνου, σ' αυτό εναπόκειται, δυνάμει του άρθρου 176 της Συνθήκης, να λάβει τα κατάλληλα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως.
- 79 Στην περίπτωση διαγωνισμού όπως αυτός τον οποίο αφορά η προκειμένη υπόθεση, όπου το Δικαστήριο ακύρωσε, για παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογίας και για πλημμέλεια της διαδικασίας, απόφαση της εξεταστικής επιτροπής, η εκτέλεση της δικαστικής αποφάσεως επάγεται την αποκατάσταση της καταστάσεως όπως ήταν πριν από την επέλευση των περιστάσεων που αποδοκίμασε το Δικαστήριο.
- 80 Από τον φάκελο όμως προκύπτει ότι δεν ήταν δυνατόν, στην προκειμένη περίπτωση, να αποκατασταθεί ίδια ακριβώς κατάσταση με εκείνη που υφίστατο πριν από την ακυρωθείσα από το Δικαστήριο απόφαση, δεδομένου ότι ορισμένα μέλη της εξεταστικής επιτροπής είχαν υποβάλει εν τω μεταξύ την παραίτησή τους. Υπό τις περιστάσεις αυτές, παρίσταται αναγκαίο να ερευνηθεί αν η επελθούσα τροποποίηση της συνθέσεως της εξεταστικής επιτροπής μπορούσε να καταστήσει πλημμελείς τις μεταγενέστερες εργασίες της.
- 81 Σχετικά, πρέπει να τονισθεί, καταρχάς, ότι οι εργασίες εξεταστικής επιτροπής, στο πλαίσιο διαδικασίας διαγωνισμού που διέπεται από το παράρτημα ΙΙΙ του ΚΥΚ, πρέπει να διεξάγονται κατά τρόπο διασφαλίζοντα την καλή λειτουργία της προσλήψεως στη δημόσια κοινοτική διοίκηση. Ενόστε, οι εργασίες αυτές εκτείνονται κατ' ανάγκη σε μακρά περίοδο, μερικές φορές δε σε έτη, ιδίως στην περίπτωση που μία από τις αποφάσεις της ακυρωθεί από τον κοινοτικό δικαστή. Είναι επομένως δυνατό, στις περιπτώσεις αυτές, να αλλάζει η σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής με την πάροδο των ετών, λόγω γεγονότων που

δεν εξαρτώνται από τη βούληση της διοικήσεως. Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να αναγνωρισθεί στη διοίκηση, προκειμένου να εξασφαλίζει τη συνέχεια της κοινοτικής δημοσίας διοικήσεως, η ευχέρεια να προβαίνει στην αντικατάσταση ορισμένων μελών της εξεταστικής επιτροπής, διατηρώντας πάντως, με την ενέργειά της αυτή, κατάσταση όσο το δυνατόν εγγύτερη προς την αρχική, εφόσον τελεί σε αδυναμία ανασυστάσεως της ίδιας εξεταστικής επιτροπής υπό την αρχική της σύνθεση. Αυτό συμβαίνει κυρίως στην περίπτωση βαριάς ασθένειας, αλλαγής τόπου υπηρεσίας ή παραιτήσεως ενός μέλους της εξεταστικής επιτροπής, δεδομένου ότι, στην τελευταία αυτή περίπτωση, η ΑΔΑ δεν διαθέτει μέσα εξαναγκασμού ενός μέλους εξεταστικής επιτροπής να μετέχει σ' αυτήν παρά τη θέλησή του.

82 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι από τις απαντήσεις που έδωσε η Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεως του Πρωτοδικείου, προκύπτει ότι ο πρόεδρος και ένα μέλος της εξεταστικής επιτροπής παραιτήθηκαν και ότι, κατόπιν αυτού, η ΑΔΑ τους αντικατέστησε με δύο νέα μέλη.

83 Από τις προαναφερθείσες σκέψεις προκύπτει ότι, υπό τις περιστάσεις της προκειμένης υποθέσεως, η αλλαγή στη σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής προέρχεται από την αδυναμία στην οποία τελούσε η διοίκηση να ανασυστήσει την εν λόγω επιτροπή υπό την αρχική της σύνθεση. Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η αλλαγή αυτή δεν δημιουργεί παρανομία, αφού η διοίκηση ενήργησε χάριν διασφάλσεως της συνεχείας της δημοσίας κοινοτικής υπηρεσίας, δεδομένου μάλιστα ότι δεν προβάλλεται κατάχρηση εξουσίας.

84 Έπεται ότι η σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής, όπως είχε κατά τον χρόνο των επιδικίων πραγματικών περιστατικών, δεν μπορεί να θίξει το κύρος των εργασιών της και ότι ο λόγος αυτός πρέπει, κατόπιν αυτού, να απορριφθεί.

85 Καθόσον αφορά τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως που προβάλλουν οι προσφεύγοντες, για ορισμένα σφάλματα στα οποία φέρεται να υπέπεσε η εξεταστική επιτροπή, οι προσφεύγοντες διατυπώνουν σειρά επιχειρημάτων. Πρώτον, ότι η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού παρέλειψε να λάβει υπόψη στοιχεία εκτιμήσεως μετά την 25η Φεβρουαρίου 1982. Όπως όμως προκύπτει από το

προαναφερθέν έγγραφο της 26ης Ιουνίου 1989, η περίοδος αναφοράς που έπρεπε να ληφθεί υπόψη ήταν ακριβώς η περίοδος που έληγε στις 25 Φεβρουαρίου 1982. Κατά το έγγραφο της 8ης Σεπτεμβρίου 1989 του Διευθυντή Προσωπικού, αυτή επίσης η ημερομηνία έπρεπε να ληφθεί υπόψη, εκτός αν είχε ληφθεί υπόψη άλλη ημερομηνία για την εκτίμηση των υπηρεσιών που παρέσχον άλλοι υποψήφιοι που δεν παραπονέθηκαν ή που ήταν επιτυγχόντες.

- 86 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι οι προσφεύγοντες δεν προέβαλαν κανένα επιχείρημα ή αποδεικτικό στοιχείο που να μπορεί να αποδείξει το υποστατό των ισχυρισμών που αποτελούν τη βάση της επιχειρηματολογίας τους, δηλαδή ότι η εξεταστική επιτροπή έλαβε υπόψη, για ορισμένους υποψηφίους, στοιχεία εκτίμησης μεταγενέστερα της προαναφερθείσας ημερομηνίας αναφοράς. Έπεται ότι το πρώτο επιχείρημα πρέπει να απορριφθεί.
- 87 Όσον αφορά το δεύτερο επιχείρημα, που αφορά το αν η εξεταστική επιτροπή εξήτασε πράγματι τους ιεραρχικά προϊστάμενους των προσφευγόντων, πρέπει να τονισθεί, αφενός, ότι οι προσφεύγοντες δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο που να στηρίζει τους ισχυρισμούς τους. Αφετέρου, από τα στοιχεία που προσκόμισε σχετικά η Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεως του Πρωτοδικείου — και τα οποία δεν αμφισβητήθηκαν από τους προσφεύγοντες —, προκύπτει ότι οι ιεραρχικά προϊστάμενοι των προσφευγόντων εξετάστηκαν πράγματι από την εξεταστική επιτροπή.
- 88 Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι οι ιεραρχικά προϊστάμενοι μπορεί ενδεχομένως να λησμόνησαν ουσιώδη περιστατικά, αρκεί, για την απόρριψη αυτού του επιχειρήματος, να διαπιστωθεί ότι οι ισχυρισμοί των προσφευγόντων ούτε στηρίζονται σε κάποιο αποδεικτικό στοιχείο ούτε καν αποσαφηνίστηκαν.
- 89 Όσον αφορά το τρίτο επιχείρημα, κατά το οποίο τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής δεν ήταν σε θέση να κρίνουν τα προσόντα των προσφευγόντων ούτε ερεύνησαν όλες τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, αφενός, ότι οι προσφεύγοντες δεν στήριξαν τους ισχυρισμούς αυτούς σε κανένα στοιχείο που να επιτρέπει την εκτίμηση της βασιμότητάς τους.

Αφετέρου, από τα πρακτικά των συνομιλιών μεταξύ των υποψηφίων και των μελών της εξεταστικής επιτροπής, που προσκόμισε η Επιτροπή κατόπιν αιτήσεως του Πρωτοδικείου, προκύπτει ότι η εξεταστική επιτροπή πληροφόρησε τους ενδιαφερόμενους για το περιεχόμενο των πληροφοριών που της παρέσχον οι ιεραρχικά προϊστάμενοί τους. Έπεται ότι το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί.

- 90 Όσον αφορά το τέταρτο επιχείρημα που προβάλλουν οι προσφεύγοντες κατά της ερμηνείας που δέχθηκε η εξεταστική επιτροπή για τις πληροφορίες που παρέσχον οι ιεραρχικά προϊστάμενοί τους, αρκεί να διαπιστωθεί ότι με τον ισχυρισμό αυτό επιχειρείται να αμφισβητηθεί το ίδιο το αποτέλεσμα της εκτιμής των ικανοτήτων των υποψηφίων στην οποία προέβη η εξεταστική επιτροπή. Τέτοιες όμως εκτιμήσεις δεν μπορούν να υποβληθούν στον έλεγχο του κοινοτικού δικαστή παρά μόνο σε περίπτωση προδήλου παραβάσεως των κανόνων που διέπουν τις εργασίες της εξεταστικής επιτροπής (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Οκτωβρίου 1974, 112/73, 144/73 και 145/73, Campogrande κ.λπ. κατά Επιτροπής, Rec. 1974, σ. 957), πράγμα που δεν συμβαίνει εν προκειμένω.
- 91 Καθόσον αφορά, τέλος, τους ισχυρισμούς που προβάλλουν οι προσφεύγοντες Vitale και Michels, αρκεί να παρατηρηθεί, όπως έπραξε και η Επιτροπή, ότι πρόκειται για απλούς ισχυρισμούς, οι οποίοι ουδόλως στηρίζονται σε οποιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο.
- 92 Από τις προηγηθείσες σκέψεις προκύπτει ότι η έρευνα από το Πρωτοδικείο των αιτιάσεων που προβάλλουν οι προσφεύγοντες δεν απέδειξε καμιά παράβαση των κανόνων που διέπουν τη διοργάνωση και τη διαδικασία του διαγωνισμού. Κατά συνέπεια, το πρώτο αίτημα πρέπει επίσης να απορριφθεί.
- 93 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η προσφυγή T-17/92 πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της και, κατ' ακολουθία, ότι, πρέπει να απορριφθούν και οι τρεις προσφυγές στο σύνολό τους.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 94 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο όμως 88 του ίδιου αυτού κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει τις προσφυγές T-17/90, T-28/91 και T-17/92.

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

Biancarelli

Vesterdorf

García-Valdecasas

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Ιουλίου 1993.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. Biancarelli